

1991 йил 6 июль

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ЎЗБЕКИСТОН ТОШКЕНТ ХАҚИҚАТӢ

РУЗНОМА 1928 ИИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИКА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ ҚУМИТАСИ,
ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИННИГ БОШ НАШРИ

• 1991 йил 6 июль • шанба •
№ 129 (10.125). Баҳоси 10 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИГ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

3 июль куни КПСС Марказий Комитети Бош котиби М. С. Горбачев раислигига КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлиси бўлди.

КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленумиши шу йил 25 июляда чакриш ҳақида қарор қабул қилинди. Пленум КПСС дастурни лойиҳаси ҳамда уни мудокама созида партия ташкилотларининг вазифалари тўғрисидаги масалани кўриб чиқди.

Пленумда КПСС Марказий Комитетининг Бош котиби М. С. Горбачев маърузачи этиб тасдиқланди.

Марказий Комитет Сиёсий бюроси мамлакатдаги ишчилар ҳаракатини КПСС-нинг позицияси тўғрисидаги масалани кўриб чиқди. Мудокамада КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси-

нинг аъзолари М. М. Буровичюс, С. И. Гуренко, Г. И. Еремей, И. А. Каримов, А. А. Малофеев, Ю. А. Прокофьев, А. П. Рубикс, КПСС Марказий Комитетининг котиби В. А. Купцов, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Бош вазирининг биринчи ўринбосари В. И. Шчербаков қатнашилар. М. С. Горбачев бу масаланинг мудокамасини якунлади.

Бўлиб ўтган фикрлашув эътиборга олинниб қарор қабул қилинди, бу қарор партия матбуотида эълон қилинади.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси янги Иттифоқ шартномаси тўғрисидаги масалага доир баёвот қабул қилди.

КПСС Марказий Комитетининг матбуот маркази.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЕСИИ
БЮРОСИНИГ ЯНГИ ИТТИФОҚ ШАРТНОМАСИ
ТЎҒРИСИДАГИ МАСАЛАГА ДОИР

БАЁНОТИ

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси янги Иттифоқ шартномасининг лойиҳасини мамлакатдаги оғир сиёсий ва иқтисодий танглини бартарап этиш, миллатлар ва фуқароларнинг тотувлигига эришиш учун асос деб билади. Шартноманинг имзоланиши ҳамкорларнинг 1991 йил 17 марта даги референдумда ССР Иттифоқини сақлаб қолиш ва янгилаш борасидаги хоҳиш-иродасини ифодалайди.

Айни вақтда Марказий Комитет Сиёсий бюроси янги Иттифоқ шартномаси теварагидаги сиёсий қураш шашти пасайиши ўрнига ҳатто кескинлашиб бораётганлиги хусусида жiddий ташвишланмоқда. Баъзилар уни жумхуриятларни мустақилликдан маҳрум этиш деб бўлмоқдалар, бошқалар esa, аксинча, унинг имзоланишини Иттифоқининг парчаланиши, давлатнинг

жалокати билан боғламоқдадар.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси шартнома тузишни пайсалга солиш вазияти баттар беқарорлаштиришга олиб боради ҳамда миллион-миллион совет кишиларини янги мушкуллар ва маҳрумликларга дучор этади, деб ҳисоблаб, барча партия ташкилотларини, ҳар бир коммунистни бу масалада фаол мавқеда туришга, кенг афор оммани шартноманинни тезроқ имзолаш фойдасига чақиради.

Ягона кўп миллатли давлат, Иттифоқ Федерацииси ни янгилаш йўлида ҳалқларнинг дўстлиги ва ҳамкорлиги — мамлакат барча фуқароларнинг ишончли келажагидир.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси.

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ
СОЦИАЛИСТИК
РЕСПУБЛИКАСИ
ПРЕЗИДЕНТИНИГ
ФАРМОНИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» —
«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»
РУЗНОМАСИ ТАҲРИРИЯ-
ТИНИГ БИР ГУРУХ
ХОДИМЛАРИНИ
МУКОФОТЛАШ
ТЎҒРИСИДА

Матбуот органларида кўп йил самарали ишлагани ва иккимойи ҳаёта фаол иштирок этгани учун куйидаги ўртоқларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатсан журналист» фахрий унвони берилсин:

Адайкина Эльвира Сергеевна — катта мухбир.

Расулов Тўлқин Ашрапович — бўлим мудари.

Эрназаров Эркин Мадёрорич — мұхаррир.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1991 йил 4 июль.

• Табаррук онахонларимиз ...ЮЗ БИЛАН ЮЗЛАШИНГ

Бирор нарсанинг мусаткамлигини таъкидламоқчи бўлсан, одатда тошдан ҳам қаттиқ деймиз. Бўстон бувининг тақдиридан ҳабардор бўлганимдан сўнг ҳамма нарсанинг нисбийлигига яна бир карор ишонч ҳосил қилдим. Ўша қаттиқ тошни майингина томки тешади, чил-парчин қилади. Шу кунларда тўқсонинчи баҳорни қаршилаётган Бўстон буви Худойбергановинг кўрган-кечирганларига қайси метин чидаган бўларди...

Асримизнинг бошида таъфлуд топган Бўстон пок ниyтада Ислам Иброҳимов билан бир ёстиқча бош

қўйди. Ота-оналари уларни ували-жували бўлинглар, деб оқ фотиҳа беришганди. Бу тилак рўёбга чиқди. Бўстон ва Ислам ўн уч фарзанд кўрдилар.

Эвоҳ, фарзанд қувончи қалбни ларзага келтираса, унинг доги қоп-қора кўмир қилас экан. Бўстон тўққиз ойдан кўпроқ юрагининг остида кўтариб юрган, тўлгоқ азоблари билан ёрғунёга келтирган ўғил-қизларини бирин-кетин қаро ерга қўя бошлади. Уларнинг ҳаммаси бир-бираидан ширин эди. Аммо ўзи емайичмай едирган, оқ ювоб оқ тараған сумбулсочли. Ой билан ҳусн талашиди-

ган Ҳабибахонидан жудо бўлганди бу фоний дунёда қандай омон қолганлигига ҳам ҳайрон. Ҳабибахони 21 ёшга тўлаётган, унаштириб қўйилган эди.

Яна бир паҳлавони Нигматжоннинг ҳам беваёт оламдан ўтгани юрак-юрагани ўртаф юборди. У бутун умр тракторчилек қилган, ота-онасидеек меҳнатсевар эди. Ҳозир фарзандлари вояга етишган. Бувижонлари ва оналари хурматини жойига қўйишпти.

Фарзанд доги етишмадек, Бўстон ая иродасини яна бир мушкулот синашга тушди. Ислам ака отдан йиқилиб тушив кўрпа-

ёстиқ қилиб олди. Вафодор рафиқа тўқиз йил унинг иссиқ-совуғидан хабардор бўлиб турди. Афсуски, унинг ҳам үмри қисқа экан.

Уша қирқинчи йилларнинг охирини эсласа Бўстон бувининг ҳалимларни келиб кетади. Омон қолган тўрт ўғли билан кун кечириш учун ўзини қайси ўтга, қайси чўқида урмади.

Кариндош-урғ, дўст-бидор дастурхонинг тўкин, хонадонингда аза эмас, кўпроқ тўй бўлса рўйхушлик беради. Аммо Бўстон ёғизлигини тан оладигандардан эмасди. Унинг ма-

ҳалладошлари «Бўстон беълид белбоги бўлмаса ҳам «манаман» деган эрраклардан қолишмайди», деб унинг гайрат-шилоатию, матонати, иродасини таърифлаб юришади. Бувининг зуваласи пишиклигидан шу тўқсон ёшида ҳам ҳовлида хас-чўпларни тозалаб, ҳамма ёқни саранжом-сарашта қилиб юради.

Аммо буви учун энг баҳти оналар ўғиллари — тўрт баҳодир оғани, беш келин фарзандлари бир дастурхон атрофига тўпланишган кун бўлади. Яқинда шоғёрлик касбини танлаган ўғли Эргашжон эринмасдан Бўстон бувининг шажарасини санаб чиқди. Бўстон бувининг ҳозир ўттизти нағириаси, тўққизи нағири келин ва 8 та нағири куёв, 43 та эвараси, иккита эвара куёви, битта чевараси бор экан. Жаъми 74 нағири, эвара, чевара. Уларга 19 та ўғил-келин кўшилса, салкам юз киши.

Буви фарзандларидан миннатдор. Узоқ йиллар ўқитувчилик қилган, мактабга директор бўлган, доизир пенсиядаги Йўлдошжон ҳам, Келесда газ таромоги мутахассиси бўлиб ишлаётган Саъдулла ҳам, электр пайванди Ортиқбой ҳам атрофидар парвонна. Эргашжони ишга кетаётганида ҳам фотиҳасини кўнгли жойига тушмайди.

Куни кеча катта оила яна дастурхон атрофига тўпланиши. Бўстон бувини муборак тўқсон ёши билан кутлашиди. У хаётга шундай чанқоқ эканки, бошидан ўтказган беҳисоб кулфатларга қарамасдан ҳамон тетик.

Бўстон буви онласи даврасида.

Сураткаш - В. ТУРАЕВ.

Адолат НОСИРОВА.

ХАТЛАР, ТЕКСИРИЛДАР, НАТИЖАЛАР

РУЗНОМАДА эълон қи-
лингандык ҳар бир таңыдий ма-
қола қандай натижек берган-
луги, унда көлтирилган
фактлар, мулодазалар қанча-
лик түрги эканлиги мушта-
риларимизни, хусусан, рўз-
нома мұхарририятини ҳам
қизиқтыради. Аслида биз ҳар
қандай таңыдига, камчилек
ва нұқсонаға холис баҳо бе-
риб ёритар эканмиз, баш-
мақсадимиз келгесида ана
шундай камчилекларга йўл
қўймаслик, уларнинг олдини
олишига қаратилгандир.

Муштарийларнинг ёдиди
бўлса керак. Рўзноманинг 1991
йил 1 июнь сонида юқоридаги сарлавҳа остида
эълон қилингандан мақолада
вилоятнимиздаги бир қатор
район ва шаҳарлар савдо
ташкилотларида совет сав-
доси қонунарларнинг қўпол
бузилётганилиги, харидор ҳа-
қидан, тарозидан уриб қоли-
наётганилиги, ноёб тақчил
мollарни яшириб сотиш ҳа-
мон давом этатганилиги тан-
қид қилинган эди. Ана шу
мақолага ҳалқ депутатлари
Тошкент вилоят Кенгашин
ижроия қўмитасининг савдо
бошқармасидан шу бошқар-
ма бошлиғи вазифасини ба-
жарувчи В. Шемоняева им-
зоси билан жавоб олини.

Мақолада бир қатор рай-
он ва шаҳарлардан, савдо
дўконларидан фактлар көлти-
рилган эди. Ана шунинг учун
жавоб ҳам бошқаларга қара-
гандан бирмунча кенгроқ кел-
ди. Уни тўлиқ ёритишга қа-
рор қилдик.

«Сизда инсоф, диёнат бор-
ми, ўзи?!» мақоласида кўр-
сатилган фактлар тасдиқлан-
ди ва ана шу масала юзаси-
дан чора-тадбирлар белги-
ланди ҳамда айборлар қат-
тиқ жазоланди, дейилади
жавобда.

Хусусан, Чирчиқ шаҳар
савдо идорасига қарашли 21-
комиссион дўконда 1400
сўмлик чет эл соатлари ва
телефон аппаратларини ўз
вақтида пештахтага чиқар-
маган ҳамда харидор ҳақи-
дан уриб қолган шу дўкон
сотувчилари Т. Ш. Исройло-

ва ва Н. А. Костованинг иши
Чирчиқ шаҳар ижроия қў-
митасининг маъмурӣ комис-
сияси томонидан кўриб чи-
қилди. Комиссионнинг қарори
га мувофиқ ҳар иккى сотув-
чига 100 сўмдан жарима солинди. Дўкондаги бир қатор
нархи қайта кўриб чиқилиши
керак бўлган mollарни ўз
вақтида амалга оширгаган
З. А. Сирова ва Л. Бербе-
ровалрга ҳайфсан берилди.
Буюларни қайта нархлаш,
умуман нарх-наводаги но-
аникликларга йўл қўйган
дўкон товариши Тихоми-
рова, қўл остидаги ходим-
ларга нисбатан назоратни
сусайтириб юборган ва юко-
ридаги қонун бузилишларига

камчилликка йўл қўйганли-
ларни учун огоҳлантирилди-
лар. «Жасорат» виносини
орқа эшикдан сотаётган 28-
дўкон сотувчиси Х. Ниёзова
вазифасидан четлаштирил-
ди. 40 шиша ароқни талон-
сиз сотишга йўл қўйган ҳам-
да омборда бор буюларни
ўз вақтида пештахтага чиқа-
рилишини таъминламаган,
назоратни сусайтириб юбор-
ган дўкон мудири Н. Зон-
ровга қаттиқ ҳайфсан берил-
ди.

Мақолада Янгиўл савдо
идорасининг экспедитори А.
Абдуллаев томонидан учта
ишонч қозоги бўйича Янги-
ўл вино заводидан маҳсу-

ТАНҚИДДАН ХУЛОСА

Йўл қўйган дўкон мудири З.
Абдураҳмонова қаттиқ огоҳ-
лантирилди. Шунингдек бу
дўкон жамоаси ижара усули-
да меҳнат қилишига қара-
масдан камчилекларга йўл
қўйганлиги учун шартиномада-
ги фойданинг 50 фойзи жа-
рима сифатида ушлаб қо-
линди.

Бекобод савдо идорасига
қарашли 69-ветеран дўкони-
да Улуғ Ватан уруши фах-
рийларига Ғалаба байрамида
сотиш учун олиб келинган
1918 сўмлик чинни идишлар
яшириб қўйилганлиги ҳақида
мақолада гаштирилган эди.
Бу факт ҳам тўлиқ тасдиқ-
ланган. Бунга бош айбор
бўлган сотувчи Л. Зейналова
уч ой муддатга вазифасидан
пасайтирилди. Тарозидан
уриб қолган X. Султоновага
ҳайфсан эълон қилинди.

Шу идорага қарашли 7-
дўкон сотувчиси В. Ян ва
46-дўкон сотувчиси М. Аб-
дураҳмонова дўконлардаги
буюларни қайта нархлашда

лот олиб чиқиб кетилганли-
ги, лекин савдо ташкилотла-
рига етиб бормаганлиги кўр-
сатилган эди. Бу масала ви-
лояти ижроия қўмитаси савдо
бошқармаси Кенгашининг
йигилишида кўриб чиқилган.
Янгиўл савдо идорасининг
буйруғига биноан А. Абдул-
лаев сабабсиз ишга чиқма-
ганлиги сабабли меҳнат ҳа-
қидаги қонунинг 41-модда-
сига биноан ишдан бўшатил-
ган. Айни кунларда бу иш
юзасидан УБХСС ходимлари
томонидан текшириши ишла-
ри давом эттирилмоқда.

Оҳангарон савдо идораси-
га қарашли 11-дўконда «рус
араги»нинг 10 сўмдан сотил-
ганлиги тўрги бўлиб чиқди.
Гё беш фонзлик солиқни
қўшиб ҳисоблаб янгишиб
кетишган эмиш. Айбор жа-
зосини олди. Дўкон сотувчи-
си М. Азимовнинг иши ўр-
тоқлик судида кўриб чиқил-
ди ва жарима тўлади. Дўкон
мудири А. Содиқова ишда
назоратни бўшаштириб юбо-

рилганлиги туфайли огоҳлан-
тирилди. Шунингдек шаҳар
савдо идораларида савдо қо-
нунларнинг бузилиши бўлиб
утган вилоят штабининг кўч-
ма йигилишида кўриб чи-
қилган. 31-комиссион дўкон
мудири К. Ниёзов ва сотув-
чи Ю. Замалетдинова йўл
қўйган камчилиги учун иш-
дан четлаштирилди ва улар-
га тегишили материаллар
Оҳангарон район ички иш-
ларни бўлимига топширилди.

Олмалиқ шаҳар ишчилар
таъминоти бўлимида йўл қў-
йилаётган камчилеклар юза-
сидан тегишили чоралар кў-
рилган. Бу ерда 22 иши
маъмурӣ жазо илди. Улар
25 фойздан 50 фойзача му-
кофот пулидан маҳрум қи-
линди.

Вилоят прокуратураси
томонидан ўтказилаётган
текшириши давомидан 38-дў-
коннинг трикотаж бўлими со-
тувчиси Л. А. Доронина, 92-
сабзавот дўкони мудири М.
Розиева, 73-сабзавот дўкони
мудири Г. Н. Шамбазова ва
66-сабзавот дўкони мудири
Л. И. Онишко ўз вазифаси-
дан четлаштирилди.

38-дўконнинг трикотаж
секцияси мудири С. Я. Су-
хоставеъ ва кассир-контроле-
ри С. Маматқулова лавозими
пасайтирилди.

Мақола ва текширища
аниқланган камчилеклар бар-
ча меҳнат жамоаларида, сав-
до идоралари Кенгашларида
кўриб чиқилди ҳамда кўрса-
тилган камчилекларни барта-
раф этиши юзасидан тегишили
тадбирлар ишлаб чиқилди.
Шунингдек жойларда совет
савдо қонунига амал қили-
ниши ҳамда савдо хизмати
маданиятини ошириш, савдо
тармоқларида назоратни ку-
чайтириш юзасидан қарор
қабул қилинди.

риқ касал бўлиб касалхона-
да ётиб чиқишиди. Бунинг
устига талон усулига ўтил-
гач бир ойлик маҳсулотни
бир кунда олишига тўрги кел-
ди. Уни асрар, яна ҳам
мушкуллашмоқда.

Қолаверса, 200 сўм пул
бизнинг оила учун каттагина
маблағ ҳисобланади. Наҳотки
буни устахона раҳбарла-
ри билишмас. Наҳотки ик-
ки ойдан бўём битта холо-
дильникни тузатиб бериш
шунчалик қийин бўлса. Шу
уринда ҳар сафар Назарбек-
даги ана шу устахонага бор-
ганимда бу ердаги ишловчи-
ларнинг ичкилиқбозлиқ қи-
либ ўтиришганинг гувоҳи
бўламан. Хуллас, на тартиб
на интизом бор.

Ҳурматли мұхарририят!
Сизлардан илтимос, бу ма-
салада бизга ёрдам беринг.
Салом билан ТОШПУЛА-
ТОВлар оиласи,

Калинин райони, «Хаско-
во» совхози, Бирлик кўча,
157-й.

ди. Наҳотки жойлардаги бу ишга мута-
сади бўлган ташкилотлар, раҳбарлар
шунчалик масъулиятини унугиб қўйиши-
ган, бефарқ бўлиб қолишиган. Ахир бу-
гунги бозор ицтисодиёти ўзининг ҳук-
мини ўтказилаётган бир паллада ҳар бир
она учун акратилган нафақа ва тўлов-
лар жуда зарур бўлиб қолмоқда-ку. На-
ҳотки ана шунни тезроқ расмийлашти-
риб, ўз эгаларига етказиши шунчалик
мураккаб бўлса. Йўқ, мураккаб эмас.
Фақатина бунинг учун эътибор ва
масъулият бўлмоғи керак.

Оққўргон район ижтимоий таъминот
бўлими раҳбарларига бу ҳақли талабни
ҳал этиш учун яна қанча вақт керак
бўларкин?

МУҲАРРИЯТДАН: Мана, бир
она — Нортожи Ҳайдарованинг куюн-
чалик билан мұхарририятага йўллалан-
мактуби билан танишидик. Аслида у мұ-
харририятага арз-додини йўллалагани
йўқ. Аксинча, ўз фарзандларига аж-
ратилган нафақа ва компенсация (тў-
лов) пулларини ҳалигача ололмаёт-
ганилиги учун ёрдам сўраб мурожаат
қилишмоқда. Гап бунда ҳам эмас. Қўли-
миздан келганача тайёр-
миз.

Аммо бизни бошқа нарса ўйлантира-

ЁРДАМ КЎРСАТИЛЯПТИ

Мұхарририятага Галаба
район, Свердлов жамоа ҳў-
жалигининг Минг-Чинор қўр-
ғонидаги «Ёшлик» кўчаси
10-йдада истиқомат қўйувчи
Сайдкамол Раҳматов мактуб
йўллади. Унда муаллиф ўз
ака-укалари билан чиқиш-
маслиги натижасида унинг
уйига ўт қўйиб юборгандиклар-
лари, ҳозир эса оила аъзол-
лари билан бирга жамоа ҳў-
жалиги берган уйда вақтинча
яшаб турганини маълум қили-
ган. Ёнгина натижасида б
минг сўм мидорида зарар
кўргани, бу жада ёрдам сў-
раб район раҳбарларига мур-
ожаат этганида улар, ҳеч
қандай ёрдам беришмагани-
дан нолиган эди.

Мазкур шикоятни текши-
риб чора кўриш учун Гала-
ба район ички ишлар бўли-
мiga юбордик.

Район ички ишлар бўли-
мининг 20-шабаки, милиция
полковниги В. Югай имзо-
си билан мұхарририятага келган
жавоб хатида жумладан шун-
дай дейилади: «Сайдкамол
Раҳматов аризасида келти-
рилган фактлар биз ва бош-
қа тартиби мудофаза қўйув-
чилар томонидан бир неча
бор текширилди. Жабрланув-
чининг уйини ёндириб юбор-
ган укаси Жамолиддин Раҳ-
матов Узбекистон ССР Жи-
ноят кодексининг 133-модда-
си 2-қисми бўйича жавобгар-
ликка тортилди ва район
ҳалқ суди томонидан жазога
хўжум этилди. Жазо муддати-
ни ўтаб бўлгач озод қилинди
ва ҳозир аввали турар-жойи-
да истиқомат қилинти.

Тортишувларнинг олдини
олиш мақсадидан Свердлов
жамоа ҳўжалиги ва С. Раҳ-
матов истиқомат қилидиган
Кетмон-Тепа қышлоқ шўроси
кенгаши қарори билан унга
бўлган уй-жой
ажратилди. Ҳозир ўша уйда
яшайтиришни қилинди.

С. Раҳматовнинг аввали
турар жойи қабристонга ён-
дош бўлгани учун қышлоқ
шўроси қарорига биноан у
қабристон ҳудудига қўшиб
юборнади.

С. Раҳматов кўрган за-
рарни тўлдириш масаласи
билан район ҳалқ суди шу-
гулланаяпти, дейилади жа-
воб охирида.

МАҲАЛЛАГА

ТҮЙХОНА КЕРАК

Биз Тошкентдаги Чи-
лонзор ноҳиясининг 19-
мавзесида яшаймиз. Ма-
ҳалламиз тинч, аҳолиси
аҳил. Унга жонкуяр таш-
килотчи Толибжон ака Бер-
далиев бошчилек қилидилар-
лар. Бу билимдик кишидан
нолимаймиз. Лекин бошқа
бир нарса дилимизни ран-
житди.

Маҳаллада тўйхона йўқ.
Ваҳоланки жуда қўп мав-
зеларда бу масала ҳал бўл-
ган. Чиройли тўйхоналар
турли айёлларда — хотин-
қизлар куни ва Наврӯз
байрамларида гавжум бў-
либ кетади. Бизда эса кат-
та байрамимиз Наврӯз хо-
надонларда ўтди. Кенг жой
билан тор жойнинг фарқи
бор, албатта. Мен Чилон-
зор район ижроия комите-
ти бу борада чуқурроқ
ўйлаб, маҳалламизга ёрдам
кўрсатса деган умиддаман.

Н. УМУРЗОҚОВА.

БАЖОНИДИЛ ХИЗМАТ ҚИЛГАН БҮЛУР ЭДИМ...

МОДОМИКИ ЯЛПИ ТАҚЧИЛЛИК МАВЖУД ЭКАН, ИШСИЗЛИК БҮЛМАСЛИГИ КЕРАК

Шарқда ўз думини босиб олган эшак ҳақида ривоят бор. Бечора думи оғриб ханграр эмиш, босиб түрган оғигини олишига фаҳми етмас эмиш. Ҳозир биздаги вазияти шунга ўшатса бўлади: ҳозир ҳаммамиз ишсизлик ва қашшоқлик ҳақида ўзимизни ваҳимага солаямизу, аммо одамлар иш билан шугулланбін ўзларини барча зарур нарсалар билан таъминлашлари учун уларга эрк бернишга жазм қилмайпиз. Инсон қаерда заур бўлса, ўша ерга бора олмасин деб прописка тартиб-қондасига маҳкам ёпишиб олганимиз, у ёки бу корхоналар, кооперативларни тақиқлаб, тарқатиб юбориб, меҳнат қилинадиган соҳаларни чеклаб қўймоқдамиз; солиқлар билан бўғмоқдамиз. Мавзумур ишларга тоқат қиломайдиган бозор муносабатларини бошлаш учун энг оддий ишларни ҳам қилмай имилляпиз. Мана шундай мушкул аҳволда ҳам мудафакиятга эриштган кишиларнинг ҳозир айниқса қимматидир. Биз ўрта Чирчиқ районидаги Ким Пен Ҳва номли жамоа хўжалигида шундай кишиларни топдик.

Ҳар кимга бир ярим гектардан ер бўлиб бериб, ибтидиёй тақсимлаш ўзбекистон шароитига тўғри келмаслигига хўжалик раиси Турғунбой Мадиёровнинг ишончи комил. Бундай қилиш жумхурят дехқончилигини ярим аср орқага сурб юборган бўлур эди, дейди у. Шу сабабли у бозор муносабатларига ўтишининг бошқа йўлини тақлиф қилади. Бироқ Шарқ — нозиг жой. Бу ерда «сув» демасликлари мумкин, аммо «ташнилини босадиган нарса» дейишлари тайин Сирасини айтганда, Мадиёров жамоа хўжалигига эмас, балки кооперативлар ва ишлармонлар ўюшмасига раҳбарлик қилмоқда. Аммо, майли жамоа хўжалиги бўла қолсин, иш юриша бас.

Ҳамма гап шундаки, ҳар қарич сурориладиган ер ҳисобда түрган, ишчи кучи эса ошиб-тошиб ётган бизнинг сурформа дехқончилигига шароитида вужудга келтирилган бойликларни тақсимламай, мулкчилик муносабатларини ўзгартириш ва хўжаликларнинг ичкни ишлаб чиқариш алоқаларини бошқача ташкил этиш орқали бозор муносабатларига ўтса бўлади, дейди у. Инсоннинг бор имкониятларини рӯёбга чиқарадиган восита керак. Ибтидиёй схема: фермер хўжалиги сутни қайта ишлаш учун кооперативга топширади, ҳолбуки, уларнинг ҳаммаси бир том остида турибди. Бу том остидаги ташкилотлар ўюшма дебми, концерн дебми, жамоа хўжалиги дебми аталишининг уччалик аҳамияти йўқ, гап номда эмас. Муҳими шуки, бутун иш — ҳом ашё олишдан тортиб то тайёр маҳсулот циқаришга қадар, агар у оқилона ўюштирилса, мана шунинг ўзи янги иш жойларини ҳам, охир оқибатда иқтисодиётнинг янги тарзини ҳам таъминлаб бера олади.

Шубҳа йўқ, Турғунбой ака ҳақ гапни айтди: иборалар ҳақида, социализм, капитализм тўрисида ва ишнинг мөхиятини хирадаштирадиган бошқа «измлар» тўғрисида баҳсласишини тўхтатайлик, турмушимизни, хўжалигимизни амалда қайтадан қуриш пайти келди.

Ким Пен Ҳва номли жамоа хўжалигига бир-бири билан боғлиқ бўлган иккни жараён мавжуд, уларнинг бирни қишлоқнинг саноатлашви бўлса, иккинчиси мулкчилик турли шаклларининг бирлашувидир. Бу ерда шахсий томорка хўжаликлари, кооперативлар, ижарачи жамоалар, кичик корхоналар бир-бирига ёрдам бериб, жуда ахиллик билан ишлётганинига таъминлаштирилган. Уларнинг ҳар бирни ўз иши билан, айни вақтда умумий иш билан ҳам шугулланмоқда. Бундай ёндашув ўрта Осиёда қарор топган: меҳнатни ташкил этиш бозор усуслари бу

ходимларга айланган. Уларга ҳақ тўланади ва топшириқ берилади. Уларнинг иши — моҳирона раҳбарлик қилишдан иборат. Шунисини айтаб қўйялар: бу ерда эркин хизмат ва мөхнатни қилимадар, ўзлари ҳам фойда олмоқдалар, кўпчиликка ҳам фойда етказмоқдалар, аммо ҳеч ким бўйруқ бермайди, дўйқ қилмайди ва ҳеч ким хушомад юзасидан хизматкорлик қилмайди. Бошқарувчилар хусусий ва жамоа бўлиб ишлётган ишбильармонларнинг манфаатларини ҳимоя қиладилар. Дарвоқе, келгуси йили Мадиёров ёлланма ходим сифатида кооперативларнинг ўюшмаси билан шартнома туздади.

Айни вақтда мол-мulkни давлат ихтиёридан чиқариш жараёни бошланмоқда: пахта заводи ва фабрикаларнинг қиймати миқдорида акциялар чиқарилади. (Кизик, масалан, акция эгаси бўлган үй бекасини ишсиз деса бўладими? Мадиёров тизими фаолиятининг иккни йили да вомида колхозчиларнинг ишҳаки иккни ҳисса, меҳнат ўнумдорлиги иккни ярим баравар оши (бунинг учун вазирлар маҳкамасининг ҳеч қандай қарорига ҳожат бўладими). Мадиёров тизими фаолиятининг иккни йили да вомида колхозчиларнинг ишҳаки иккни ҳисса, меҳнат ўнумдорлиги иккни ярим баравар оши (бунинг учун вазирлар маҳкамасининг ҳеч қандай қарорига ҳожат бўладими).

Бироқ — тўхтаб туринг: вазияти тасвирлаш бошқаю, ҳодимларнинг ўз пахта заводи ишлайди ва у востиачиларсиз толани сотиши мумкин бўлади. Дарвоқе, қишлоқларнинг ўзидан кадрлар аллақачон тайёрлаб қўйилган. Айни вақтда чигитдан мой оладиган ускуналар бутланмоқда. Бироқ энг муҳими — ип йигириш ва трикотаж фабрикалари курилмоқда, демак янги иш жойлари ўзгурдага келади. Тиккувчилар эса ҳозирнинг ўзидаётк ишга киришганлар: хўжаликда аёлларни, шу жумладан кўп болали оналарни касаначилик мөхнати билан таъминлайдиган кооператив ташкил этилганига бир неча йил бўлди, маданият уйидага эса маҳсус курслар ишлаб туриди.

Энди қайси ишни қачон қилиш кераклигини, қайси мөхнат учун қанча ҳақ олишини аниқ биламан. Чунки энди ҳеч ким фармойиш бермайди, — дейди Қўчқор. — Ўтган ойда 600 сўм ҳақ олдим, ўтган йили олган ҳаким 8 минг сўмга борди.

— Етадими?

— Ростини айтсан, кейинги вақтларда сал қийин бўлаётчилини ўзи олаётган пахтадан кўра кўпроқ ҳажмга мўлжалланган, демак пахтани қўшнилардан сотиб олиш мумкин бўлади. Шу тарпица пахтани қайта ишлаш саноатининг монополияси барҳам топа бошлайди. Ялпи тақчиллик тайёр маҳсулотлар билан савдо қилиш нақадар манфаатли эканлиги тушунарли. Савдо қилганда ҳам, янги тижорат ташкилотларини ўюштириб, дўйонлар очиб савдо қилинади. Уларда ишлайдиган кишилар бор — янги авлод вояга етмоқда.

Завод ва фабрикаларнинг қувватлари жамоа хўжалиги (ёки ўюшма)нинг ўзи олаётган пахтадан кўра кўпроқ ҳажмга мўлжалланган, демак пахтани қўшнилардан сотиб олиш мумкин бўлади. Шу тарпица пахтани қайта ишлаш саноатининг монополияси барҳам топа бошлайди. Ялпи тақчиллик тайёр маҳсулотлар билан савдо қилиш нақадар манфаатли эканлиги тушунарли. Савдо қилганда ҳам, янги тижорат ташкилотларини ўюштириб, дўйонлар очиб савдо қилинади. Уларда ишлайдиган кишилар бор — янги авлод вояга етмоқда.

Манзара тўлиқроқ бўлиши учун шуни ҳам айтаб қўйялар: 500 тонна сабзавот сигардиган музхонали омбор кўрилган (ундан 400 минг сўмгача фойда олиниади), «Диёр» деган кичик корхона ташкил этилган — у пахтани қайта ишлаш ғуаммолари билан шугулланмоқда, хўжаликнинг ўз картон фабрикасини (целлюлоза пахта чиқитларидан олиниади) куриш режалаштирилган. Ҳуллас, ҳозир уюшмада 22 та кооператив бор. Ишлаб чиқариш воситалари уларга топширилган. Қизиги шундаки, Мадиёровнинг ўзи ва яна 14 бошқарув ходими энди ҳокимият эмас, балки мазкур кооперативлар ва кичик корхоналарга хизмат қиливчи

ўқитувчилек қиласи). Уй бекаси — Зебонисо оға билан сўхбатлашдик.

— Биз уч гектар пахтазорни ижарага олдик, — дейди у. — Асосан мен ишлайман, бўш вақтлариде эрим ва болаларим қарашади, болаларим юлтига. Албатта, ҳамма ишни ҳам ўзимиз қилмаймиз: сермеҳнат ишларни бажариш учун мехнизаторлар билан шартнома тузамиз, аммо тежашга ҳаракат қиласи.

— Хўш, уч гектар ер катта оиласи боя қоладими?

— Ўтган йили шу уч гектар бизга беш минг сўм даромад келтирди. Аммо ўз хўжалигимиз бор: иккита сигир кунига 15 литр сут беради, уни колхозга сотамиз, томорқамиз бор — шу кўкламда ундан салкам бир ярим минг сўмлик ошкўк сотдик. Тұрмушимиз ёмон эмаску, аммо кўп моллар талон билан берилмоқда, ун етишмаяти, кийим-бош топиш кийин... тезроқ ўз тикув фабрикамиз ишга туша қолсади...

Ҳа, бу ерда уй бекасининг нарх-наво ва моллар ҳақида айтган гапларини мамлакатдаги ҳар бир аёл айтиши мумкин: турмуш оғир, аммо шундай бўлса-да, биз колхоздагилар бинойидек яшаб туришганини кўрдик. Ўз истиқболларини биладилар ва унга ишонадилар, фарзандларига ишсизлик хавф солишидан чўчимайдилар (бу ердаги 6 минг аҳолидан 1600 киши — мактаб ўқувчиси). Ҳуллас, ҳаммаси яхшиими?

— Йўқ, ҳаммаси ҳам эмас, — деди раис. — Янги иш жойлари ҳосил қилиш учун яна ҳаражат қилиш керак, кейинги вақтда эса солиқлар гирибонимиздан олмоқда: иш ҳаки жамғармасига, фойдага ва шу кабиларга солик солинмоқда. Мана, бу йил биз олти миллион сўм даромад олишина режалаштирилгиз. Аммо иккни миллион сўмга яқинни солиқка тўлашимиз керак. Агар иш ҳаки чиқариб ташланса, яшлаб чиқаришни ривожлантиришга ҳеч вақо қолмайди...

Ҳар ҳолда бизнинг ҳокимиятимиз жамоа хўжаликни биладиларни ўзидаётк ишлайди. Аммо шоир айтганидек, ғалати тарзда ёқтиради. Ноҳуш анъана тўра, у дехқонларни шилиши кўзлайди. Қандайдир ғаройиб ҳолат: аҳолини иш билан таъминлаш дастурлари қабул килинмоқда, 1 юнидан бошлаб ишсизлик юзасидан нафасида 1 юнидан нафасалар келиб юзасидан олди.

Ҳар ҳолда бизнинг ҳокимиятимиз жамоа хўжаликни биладиларни ўзидаётк ишлайди. Аммо шоир айтганидек, ғалати тарзда ёқтиради. Ноҳуш анъана тўра, у дехқонларни шилиши кўзлайди. Қандайдир ғаройиб ҳолат: аҳолини иш билан таъминлаш дастурлари қабул килинмоқда, 1 юнидан бошлаб ишсизлик юзасидан нафасида 1 юнидан нафасалар келиб юзасидан олди. Бюджеттинг маблағи етишмаслигини сабаб қилиб, ҳатто нарх-наво ошганилиги билан боғлиқ бўлган компенсация тўловларини ишсизлик юзасидан бериладиги айтадиги турбади. Аммо мухими шуки, Ўзбекистонда шу пайтага қадар иш билан таъминлаш ҳақида қонун қабул килингани йўқ, ишсизлик мақоми белгиланмаган. Иш билан таъминланмаган аҳолини ижтиёдий жижатдан ҳимоя қилиш тўғрисидаги мувакқат низомгина амал қилиб туриди. Бу ердагиларнинг айтишича, бир миллион ишсиз бўлган жумҳуриятдаги аҳвол ана шундай. Бизни иш солиқларни ишлаб чиқариб ташланса, яшлаб чиқаришни ривожлантиришга ҳеч вақо қолмайди...

Мадиёровнинг тажрибаси ишботлайди: меҳнат бозори дехқонга эрк беришдан бошланади, ер, чорва, ишлаб чиқариш куроли ҳақида равишида дехқонга тегишилди. Агар умуман мамлакат ҳақида гапирадиган бозори ҳам ўз иш кучи, ақл-заковати ва истеъдодининг тўла эгаси бўлган эрк инсондан бошланади; У хушомад билан хизматкорлик қилмай, қаерда ва кимга хизмат қилишини эркин таънлаб оладиган бўлышидан бошланади.

В. БИРЮКОВ,
О. ОСИПОВ.
[«Труд»нинг махсус мухбирлари].
Ўзбекистон ССР.
[«Труд» рўзномасининг 1991
йил 5 июль сонидан].

КҮРИНГ, ТОМОША ҚИЛИНГ

Душанба *

8 ИЮЛЬ

• УзТВ 1

18.00 Янгилликлар.
18.10 «Евпатий Коловрат ҳақида эртак», «Күннинг кўз ёшлари». Мультфильмлар.
18.40 «Адигуртинг-91». 19.10 «Деҳқонларнинг долзарб вазифалари».

19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Дони Зокирин номидаги ҳалқ чоғу оркестри икросида янги кўй ва қўшиклиар.

20.30 Москва. «Время». 21.10 «Инсон ва қонун». 22.00 «Ахборот». 22.25 «Хулкар». Адабий телейно- ма.

23.35 «Гулистандик жудо». «Ўзбектелеком» премьера.
00.45 Эртанги курсатувлар тартиби.

• УзТВ II

18.05 «Ассолому алайкум» (такрор). 19.05 Спорт курсатувлари: 1. «Спирит», 2. Регби бўйича СССР чемпионати.

20.05 «Шундай студия бор», Эстрада цирк санъати студияси.

20.30 Москва. «Время». 21.20 «Пайванд». Тожикистон хукumat делегациясининг Эронга ташрифи ҳақида.

21.40 «Душанбе курсатади». 22.55 «Революцион эздот». Телевизион бадний фильм (рус тилида).

23.25 «Телетомошибинлар диккатига!»

Профилактика муносабати билан душанба, 8 июль кунини МТ курсатувлари соат 6.00дан 13.30 та- га УзТВ I ичалин орқали намо- ниш этилади.

• МТ I

6.00 «Тонг».

8.35 «Фантазия». Телефильм.

8.55 «Янги авлод танлайди». «Т» клуби.

10.10 «Ҳамиши бирдай бўлавер- майди». Бадний фильм («Мос- фильми»).

11.25 Турнир мамлакатларнинг эрталари ва афsonalari. «Ме- ning кўзим, менинг бурним» (Исландия).

12.15 «Балобатга ўтиш даври», Телевизион бадний фильм («Молдава-фильм»).

13.30 Болалар учун фильм. «Чемпион» («Бозоффильм»). 14.35 А. Сайгун. «Юнес эмре». Якка- хонлар ва ҳор ҳамда оркестр ижроси учун оратория. 15.45 Мусаввирилар хакида ҳижоялар. К. Васильев.

15.45 «Балобатга ўтиш даври», Телевизион бадний фильм («Ленинград»).

* * *

16.00 «Тонг».

16.00 «Мусикӣ ҳазина». «Т» клуби.

16.10 «Ҳамиши бирдай бўлавер- майди». Бадний фильм («Мос- фильми»).

16.25 Турнир мамлакатларнинг эрталари ва афsonalari. «Ме- ning кўзим, менинг бурним» (Исландия).

17.45 «Балобатга ўтиш даври», Телевизион бадний фильм («Ленинград»).

* * *

18.00 «Тонг».

18.10 «Ҳамиши бирдай бўлавер- майди». Бадний фильм («Мос- фильми»).

18.20 «Ҳамониҳа». «Т» клуби.

18.30 «Ҳамониҳа». «Т» клуби.

18.45 «Балобатга ўтиш даври», Телевизион бадний фильм («Ленинград»).

* * *

18.50 «Ассалому алайкум» (такрор).

19.05 Спорт курсатувлари: 1. «Спирит», 2. Регби бўйича СССР чемпионати.

20.05 «Шундай студия бор», Эстрада цирк санъати студияси.

20.30 Москва. «Время».

21.20 «Пайванд». Тожикистон хукumat делегациясининг Эронга ташрифи ҳақида.

21.40 «Душанбе курсатади».

22.55 «Революцион эздот». Телевизион бадний фильм (рус тилида).

23.25 «Телетомошибинлар диккатига!»

Профилактика муносабати билан душанба, 8 июль кунини МТ курсатувлари соат 6.00дан 13.30 та- га УзТВ I ичалин орқали намо- ниш этилади.

* * *

18.00 «Ахборот» (рус тилида).

19.50 Дони Зокирин номидаги ҳалқ чоғу оркестри икросида янги кўй ва қўшиклиар.

20.30 Москва. «Время».

21.10 «Инсон ва қонун».

22.00 «Ахборот».

22.25 «Хулкар». Адабий телейно- ма.

23.35 «Гулистандик жудо». «Ўзбектелеком» премьера.

00.45 Эртанги курсатувлар тартиби.

* * *

18.00 «Ахборот».

18.10 «Кўбода пишган нона», «Узун кулоқ дўстими». Мульт- фильmlar.

18.30 «Фан». Телейнома.

19.10 Дехқон дориғунуни.

19.30 «Ахборот» (рус тилида).

19.50 Дутор ва танбур таронала- ri.

20.25 «Спортилот».

20.30 Москва. «Время».

21.10 «Экран танишиди».

21.20 «Экран танишиди».

22.00 «Ахборот».

22.25 «Тошкент» курсати- лари.

23.35 «Чархалак» ёки «бах- тингдан кўр».

* * *

18.00 Янгилликлар.

18.10 «Олтин жўже». Мультфильм.

18.20 Болалар учун концерт.

18.50 «Он бориб, омон кайт».

19.30 «Ахборот» (рус тилида).

19.50 УзССР давлат ҳавфисизлик қўйиласи фаолиятидан лавҳа- lar.

20.20 Шеърият дафтаридан. Хо-

* * *

18.00 Янгилликлар.

18.10 «Олтин жўже». Мультфильм.

18.20 Болалар учун концерт.

18.50 «Он бориб, омон кайт».

19.30 «Ахборот» (рус тилида).

19.50 УзССР давлат ҳавфисизлик қўйиласи фаолиятидан лавҳa- lar.

20.20 Шеърият дафтаридан. Хо-

* * *

18.00 «Ахборот».

18.10 «Соғлом бўйай десангиз».

18.25 «Атот қилишга ҳақинг йўқ». Бадний фильм («Мосфильм»).

10.00 «Ёшлик» студияси курсати- ли.

10.35 «Замин сахovati». Тел- фильм.

* * *

18.00 Янгилликлар.

18.10 «Олтин жўже». Мультфильм.

18.20 Болалар учун концерт.

18.50 «Он бориб, омон кайт».

19.30 «Ахборот» (рус тилида).

19.50 УзССР давлат ҳавфисизлик қўйиласи фаолиятидан лавҳa- lar.

20.20 Шеърият дафтаридан. Хо-

* * *

18.00 Янгилликлар.

18.10 «Соғлом бўйай десангиз».

18.25 «Атот қилишга ҳақинг йўқ». Бадний фильм («Мосфильм»).

10.00 «Ёшлик» студияси курсати- ли.

10.35 «Замин сахovati». Тел- f-ильм.

* * *

18.00 Янгилликлар.

18.10 «Соғлом бўйай десангиз».

18.25 «Атот қилишга ҳақинг йўқ». Бадний фильм («Мосфильм»).

10.00 «Ёшлик» студияси курсати- ли.

10.35 «Замин сахovati». Тел- f-ильм.

* * *

18.00 Янгилликлар.

18.10 «Соғлом бўйай десангиз».

18.25 «Атот қилишга ҳақинг йўқ». Бадний фильм («Мосфильм»).

10.00 «Ёшлик» студияси курсати- ли.

10.35 «Замин сахovati». Тел- f-ильм.

* * *

18.00 Янгилликлар.

18.10 «Соғлом бўйай десангиз».

18.25 «Атот қилишга ҳақинг йўқ». Бадний фильм («Мосфильм»).

10.00 «Ёшлик» студияси курсати- ли.

10.35 «Замин сахovati». Тел- f-ильм.

* * *

18.00 Янгилликлар.

18.10 «Соғлом бўйай десангиз».

18.25 «Атот қилишга ҳақинг йўқ». Бадний фильм («Мосфильм»).

10.00 «Ёшлик» студияси курсати- ли.

10.35 «Замин сахovati». Тел- f-ильм.

* * *

18.00 Янгилликлар.

18.10 «Соғлом бўйай десангиз».

18.25 «Атот қилишга ҳақинг йўқ». Бадний фильм («Мосфильм»).

10.00 «Ёшлик» студияси курсати- ли.

10.35 «Замин сахovati». Тел- f-ильм.

* * *

18.00 Янгилликлар.

18.10 «Соғлом бўйай десангиз».

18.25 «Атот қилишга ҳақинг йўқ». Бадний фильм («Мосфильм»).

10.00 «Ёшлик» студияси курсати- ли.

10.35 «Замин сахovati». Тел- f-ильм.

* * *

18.00 Янгилликлар.

18.10 «Соғлом бўйай д

20.30 Москва. «Время». 21.10 «Мулоҳаза». Узбекистон ёзувчиларининг VII съездидан. 21.50 Узбекистон ССР Ички ишлар вазирилиги матбуот маркази хабар қиласди... 22.00 «Ахборот». 22.25 «Саннат усталари». Узбекистон халқ артисти Толибжон Содиков хотирасига бағишлилади. 23.45 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

18.05 «Уолт Дисней». Мультфильмлар тўплами. 18.50 Экспресс-реклама. 19.00 «Пульс». Хабарлар. 19.10 «Менинг шахрим». 19.30 «Мираж». Тижорат хабарлари.

АШХОБД КЎРСАТАДИ:

20.30 Москва. «Время». 21.10 «Туркманистан». 21.30 «Оталар васияти». 21.40 «Ертикулоқ». Ҳажвий телевизионома. 22.10 «Солярис». Бадий фильм. 2-серия (рус тилида). ● МТ I

6.00 «Тонг». 8.35 «Эшикни оҳиста очинг...». Ҳужжатли фильм. 9.05 Мультфильмлар: «Кел, алмашмиз», «Ажойиб кун». 9.30 ...16 ёшгача ва ундан катталар». 10.15 «Орзулар жўш ургандা». Бадий фильм («Мосфильм»). 11.30 ТСН. 11.45 «Маппет-шоу». Кўп серияли телевизион кўйирчоқ фильм-

концерт. 5 ва 6-сериялар. 12.35 «Зеленчук қирғокларида». Пятигорскдан кўрсатилиди. * * *

14.30 ТСН. 14.45 «Дунёнинг қувончлари». Олти серияли телевизион бадий фильм. 4-серия. 15.50 Мультфильм.

16.05 «Онам, дадам ва мен». 16.35 Болалар учун фильм. «Болаликнинг сўнгги ёзи». 3-серия. 17.40 Шеърият лаҳзалари. 17.45 Долзарб интервью. 18.00 ТСН. 18.15 П. И. Чайковский номли Москва Давлат консерваторияси талабалари хори кўйлади. 18.45 «Жалолиддин Кўрқомасов». Ҳужжатли фильм. 19.05 «Сўз». Хориждаги рус ма-

данияти. Адабий-бадий программа. 20.30 «Время». 21.10 «ВИД» таниширади: «Мўжизалар майдони», «Музобоз», «Дело», «Шоу-биржа», «Эм-тичи», «Матадор». 00.10 ТСН. Ҳалқаро воқеаларга бағишиланган сон. 00.30 В. Шукшин. «Кариялар иши». Телеспектакль. ● МТ II

7.00 Ишибармон кишининг тонги. 8.00 Эрталабки бадантарбия машҳулари. 8.20 Мультфильмлар. 8.50 «Үнгланиши». Телевизион бадий фильм. 2-серия. 9.55 «Жонли сайёра». Ўн иккни серияли ҳужжатли фильм (Буюк Британия). 6-серия. * * *

12.35 Болалар учун фильм.

«Чўпон Янка». 2-серия. 13.40 «Ялта-91». Эстрада қўшиклари ёш ижрочиларининг телевизион танлови. Саралаш туни. 14.53 «Акакуя шарманкачи Амаралар» (Франция). * * *

17.15 «Жалил ва мусиқа». Қозондан кўрсатилиди. 18.00 «Оила» телекўрсатуби. 19.00 «Пятигорск». Телефильм. 19.15 П. И. Чайковский номли Москва Давлат консерваторияси талабаларининг хори кўйлади. 19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 «Сизга қўшиклиари». 20.30 «Время» (сурдо таржимаси билан). 21.10 Футбол. СССР чемпионати. «Динамо» (Киев) — «Днепр». Киевдан олиб кўрсатилиди.

Шанба *

13 ИЮЛЬ

● УзТВ I

8.00 «Ассалому алайкум». * 9.00 «Ахборот». 9.25 Болалар театри. Й. Ҳусанов. «Уч оға-ини ботиқлар». Узбек халқ эртаклари асосида. 10.25 Спорт кўрсатувлари: 1. «Кувонк стартлар». 2. «Шоҳруҳ» клуби. 11.45 «Алфбо сабоқлари». 1. босқич (такрор.). 12.20 «Айна». Бадий фильм («Туркманфильм»). 13.35 «Келажагимиз — мактабда». «Ўқитувчи-91 танловининг ғолиби Акром Суюнов ҳақида. 14.05 «Ёшилик» студияси кўрсатади. «Қишлоқ ҳақида ўлар». * * *

18.00 «Топишмоқлар куни». Мультфильм. 18.15 Усмиirlar учун. «Тенгдошлар». 19.00 Узбек тилини ўрганамиз. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 «Созандалар ҳақида ҳикоялар». Узбекистон Ленин комсомоли мукофоти соғриндори Шуҳрат Йўлдошев. 20.15 Оқшом эртаклари. 20.30 Москва. «Время». 21.10 «Хотира». Узбекистонда

хизмат кўрсатган артист Рустам Ҳамроқулов. 22.00 «Ҳафтанома». 23.00 Ойнай жаҳонда биринчи марта. «Аэлита, эркакларга сўйкалма». Бадий фильм («Мосфильм»). 00.25 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

9.00 «Шундай ҳўжалик бор». Телефильм. 10.00 «Зарипов йигитлари». Цирк томошалари. 10.30 «Тапионхоним». Бадий фильм («Ленфильм»). 12.10 «Ёш ёзувчининг кундаликлари». Қисқа метражли телевизион бадий фильм. * * *

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ:

17.35 «Лабиринт». Мактаб ўқувчилари учун кўрсатув. 18.20 «Чўртган балиқ амри билан». Мультфильм. 18.35 Покистон халқ қўшиклари ва ракслари. 19.00 «Новости». 19.20 «Созу рози жавони». 20.00 «Ахбор». 20.20 «Днепр бўйлаб». Кинолавча. 20.30 Москва. «Время». 21.10 «Амалий ҳамкорлик кўприклияти». Тоҷикистон жумҳурияти Президенти К. Маҳкамовнинг Туркияга сафари ҳақида видеофильм.

22.20 Музаффар Мухаддинов кўйлади.

● МТ I

6.00 «Калинка» рус халқ чолғу ансамблининг чиқиши. 6.15 «Экранда Сибирь». Киножурнал. 6.25 РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, таъмирловчи архитектор Д. Барановский ҳақида ҳужжатли фильм. 6.50 Мультфильм. 7.00 Ритмик гимнастика. 7.30 Тонгги дам олиш кўрсатуби. 8.00 ТСН. 8.15 «Балатон, сен саҳий денгизсан». Телевизион мусиқий фильм премьераси (Венгрия). 8.20 «Ахборот, сен оғизи манзур». Режиссёр Б. Шамшиев фильмлари. «Иссиқкўнинг кирмизи лолалари» («Қирғизфильм»). 10.30 «Тонг ўлдузи». 11.30 МТнинг олтин ҳазинасидан. А. Н. Островский. «Истъододлар ва муҳлислар». Фильм-спектакль («Ленфильм»). 12.55 «Мансаб ибтидоси». 13.15 «50x50». ...16 ёшгача ва ундан катталар» программасига мусиқий илова. 14.30 ТСН. 14.45 «ХХ аср. Ташибишли даврлар ҳроникиси». «Қирқинчи... машъум йиллар...». Бадий-публицистик фильм премьераси. 3-фильм. 16.00 «Ер — она масканимиз».

Фототанлов. 16.05 «Ўзлигинг намоён эт». Муассавир А. Захарченко ҳақида кўрсатуб. 16.20 «Янги номлар». Мусиқий кўрсатуб. 17.05 «Майя ариси». Кўп серияли мультфильм премьераси. 6-серия. 17.30 «Ҳалқаро панорама». 18.15 «Биг-Бенд бундесвера» оркестрининг концерти. 19.05 «Қисқа ўйин». Телевизион бадий фильм премьераси («Союзтелефильм»). 20.30 «Время». 21.10 1991 йил қўшиклари. 22.15 «Александар томошалари». 00.15 «Қисқа ўйин». Телевизион бадий фильм премьераси. 00.40 Стокгольм қирол операсининг яккахони Николай Гедда концерти (Швеция). ● МТ II

7.30 Эрталабки бадантарбия машҳулари. 7.45 «Здоровье» (сурдо таржимаси билан). 8.15 Иттифоқдо жумҳурятлар кинопублицистикаси. «Облацаҳда сувлойка». Ҳужжатли фильм премьераси (Свердловск кинодистрияси). 8.45 «Цирк! Цирк! Цирк!». А. Родин. «Дастхат». 8.55 «Пичан ўрими пайти». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Уфа). 9.15 Спорт ҳамма учун. * * *

11.30 «Ҳамдўстлик» видеоканал.

16.00 «Биз яшётган олам». Режиссёр М. Дохматская фильмлари. «Красный Октябрь»даги учрашувлар», «Рябово. Куз куни» (Киров шахри). 16.40 Мультфильм. * * *

16.50—18.35 УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИННИГ «ДУСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ. 1. «Дўстлар давраси». 2. «Интерспорт».

18.35 «Алиса». Маданият бўйича ҳалқаро Европа журнали. 19.30 «Занданечи сирин». Телефильм. 19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 «Доменика Бевзэнинг дўстлари ҳамда шериклари». 20.30 «Время» (сурдо таржимаси билан). * * *

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ 21.10 «Пульс». 21.20 «Киноногд». * * *

Якшанба *

14 ИЮЛЬ

● УзТВ I

8.00 «Ҳафтанома» (такрор.). * 9.00 «Фил йўқолди». Бадий фильм. 10.10 «Араб тили» (такрор.). 10.40 «Фармон ва ижро». 11.10 Ҳалик ижодиёти. «Алла». Жумҳурият кўрик-тандловининг якунловчи концерти. 12.50 Инглиз тили. 6-машғулот. 13.20 «Деҳқон ва замин». 14.20 «Лайлак келди, ёз бўлди». «Кичкинтой» видеоканали. Тижорат кўрсатувлари 16.55 «Ҳалқ фаровонлиги йўлида». Кува мебель комбинати. 17.30 «Тадбиркорлар ҳузурда». * 18.00 «Асалари бўлган экан». Мультфильм. 18.20 «Қизиқарли учрашувлар». Узбекистон халқ артисти Водидоров. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 «Экран табассуми». 20.30 Москва. «Время». 21.10 «Якшанба оқномида». 21.50 «Мусиқий лаҳзалар». 22.00 «Ахборот». 22.25 «Мерос». Бобораҳим Машраб. 23.30 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● УзТВ II

18.15 «Айтерек-гунтерек». 19.15 Туркманистан дубляжи фархрийлари. 19.55 «Туркменистан». 20.10 «Кичкинтойлар, Сизлар учун». 20.30 Москва. «Время». 21.10 «Туркманистан». 21.30 Танишинг: «Дессе» фольклор-этнографик ансамбли. 22.00 «Уфқ». Ёшлар учун кўрсатув.

● МТ I

7.30 «С» формуласи. 8.00 Биржа янгиликлари. 8.15 «Спортлото» тиражи. 8.30 «Эрта саҳарлаб». 9.30 «Ватан ҳизматида». 10.30 Тонгги дам олиш кўрсатви.

11.00 «Саёҳатчилар клуби». 12.30 «Мусиқий дўкон». 13.00 «Франция ва француздар». 13.50 «Нима учун товуқлар пулни чўқимай қўйиши?». Мультфильм.

14.00 «Веди». 14.30 ТСН.

14.45 А. Аренский асарларини В. Симон ижро этади. 15.05 «Қалб ҳароратидан». 16.05 Ф. Менделсон. Фортепиано ва оркестр ижроси учун биринчи концерт. 16.35 «Қишлоқ янгиликлари».

17.35 Турил мәмлакатларнинг эртаклари ва афсоналари. «Чўкиниб ол» (Ирландия). 17.40 «Уолт Дисней таниширади...». Якшанба кинозали

23.30 «Сизни Вячеслав Маложик тақлиф этади».

● МТ II

7.30 Зарядага сафланинг! 7.45 «Куз кемаси». Самарадан кўрсатилиди. 8.05 «Хўтиқчанинг орзусли». Мультфильм. 8.15 «Генералнинг ўлдузли онлари». Франциянинг машҳур жамоати арбоби Шарль де Голь ҳақида телевизион.

9.15—11.30 УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИННИГ «ДУСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ. 1. Тоҷикистон ССРда хизмат кўрсатган артист Баҳодир Невматов кўйлади. 2. «Ҳайонот оламида». 3. «Манబалар». Немис фольклор ансамблининг чиқиши. * * *

11.30 «Ҳамдўстлик» видеоканали. «Мамлакатда очарчилик бўлиши мумкинми?»; «Мамлакатнинг турли минтақаларидан видеоянгиликлар». Мусиқий кўрсатув. 14.00 «Ухшаш». Телевизион спектакль премьераси. Ф. М. Достоевский асари асосида. 15.45 Москва халқаро тинчлик марафони.

16.30—18.15 УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИННИГ «ДУСТЛИК» ВИДЕОКАНАЛИ. «Бизнинг мираси». Татар тилида кўрсатув.

18.15 Муаллифlik телевизиони. 19.15 Хайрли тун, кичкинтойлар! 19.30 «У ерда, Цей тофларда». Телефильм. 19.45 Муаллифlik телевизиони (давоми). 20.30 «Время» (сурдо таржимаси билан).

18.15 «Сирено де Бержерак». Бадий фильм («Ленфильм»). 20.30 «Время».

21.10 «Бу оқшомда».

23.10 «Шаҳар бўйлаб сайр». Телевизион бадий фильм (А. Довженко номли киностудия).

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ 21.10 «Пульс». 21.20 «Киноногд». * * *

ЎҚИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

саноат корхоналари ва хусусий биноларнинг электр ускуналарини ўрнатиш ва ишлатиш (техник-электрик);

металлургия корхоналари асбоб-ускуналарига техник хизмат кўрсатиш ва созлаш (техник-механик);

ТОФ электромеханика ускуналари ва автоматик қурилмаларни ишлатиш ва созлаш (техник-электромеханик);

қора ва рангли металларни қўйиб ишлаб чиқариш (техник-технолог);

рангли металлар ва қотишмалар ишлаб чиқариш (техник-металлург).

Ўқишининг кундузги ва сиртқи бўлимлари мавжуд. Техникумнинг кундузги бўлимига киравчилар — 15 авгуаста, сиртқи бўлимига киравчилар эса — 20 авгуаста, кундузги ҳужжатларни топширишлари керак: ариза, маълумоти ҳақидаги ҳужжат, соғлиги ҳақидаги ҳужжат (086 формаси), 6 дона 3х4 ҳаждидаги сурат, меҳнат дафтарчасидан кўчирма (ишлайдиганлар утун).

АБИТУРИЕНТЛАР ҚУИДАГИ ФАНЛАРДАН КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ ТОПШИРАДИЛАР:

8—9-синфи тутагтанилар математикадан (оғзаки), ўзбек (рус) тилидан ёзма (диктант).

10—11 синфи тутагтанилар математикадан оғзаки, ўзбек (рус) тилидан ёзма (иншо).

ИМТИҲОН КУНЛАРИ АБИТУРИЕНТЛАР УЧУН ҚУШИМЧА ТАИЕРГАРЛИК МАШГУЛОТЛАРИ ТАШКИЛ ЭТИЛАДИ

Ўрта мактабни ҳамда балим юртларини «4» ва «5» баҳоларга битиргандар, кириш имтиҳонисиз, суҳбат натижасига қараб қабул қилинадилар.

Бошқа вилоят ва шаҳарлардан келганлар ётоқона билан таъминланадилар.

Техникумнинг кундузги бўлимига ўқишига қабул қилинганлар 100—120 сўм стипендия ва тушлик овқат учун кўшимча 36 сўм миқдорида пул билан таъминланадилар.

Ўқиши ўзбек ва рус тилиларида олиб борилади.

Манзилгоҳимиз: Олмалиқ шахри, К. Маркс кўчаси, 25-йи.

Телефонлар: 4-81-55, 4-49-54.

ЧИИНГОХ

Бу саволга ҳозир деч ким жавоб беради. Чунки командаиминг ахволи оғир. Сафарда иетма-кет уч бор мағлубиятга учрагандан сўнг футболчиларниң ўзи ҳам мўъжизага ишонмай қўйганга ўшашади. Ҳар ҳолда «Спартак» билан бўлган ўйинда бу ишончсизлик яққол кўриди.

Бундан иккиси бурун эса ишонч бор эди. Вилоят партия қўмитаси ходимларининг ташаббуси билан ўтказилган матбуот конференциясида Ф. Новиков, А. Толибжонов, И. Шкирин, Р. Галиев, А. Маруфалиевлар [суратда ҳам улар шу тартибда тушишган] спорт журналистларининг саволларига бурро жавоб қайтарган эдилар.

Дозир мъмурий-буйруқбозлик усулига бардам берилган. Бўлмаса бечора команда раҳбарлари деярли ҳар ўйиндан кейин Марказкўмга ёки камидаги обкомга ҷаҳонрарди. Бунинг учун эса асос бор. Команда биринчи даврадан сўнг қўйи поғонада кол-

«ПАХТАКОР» ОЛИЙ ЛІГАДА ҚОЛАДИМИ?

ди. Бироқ команда ишига деч ким аралашади. Фақат биринчи давра яқунлангандан кейин команда раҳбарлари вилоят партия қўмитасига таклиф қилинди. Узбекистон Компартияси ва Тошкент вилоят партия қўмитаси қошидаги интихомий-смёйсий марказ мудирининг ўринбосари Р. П. Расулов ҳамда вилоят партия қўмитаси мафкура бўлими мудирининг ўринбосари Ш. И. Шоисломов командага қўлдан келганича ёрдам қилинга възда бердилар. Уз наебатида команда аъзолари ҳам муҳлислар юзини ерга қаратмасликларига ишонч билдирилар.

Ўшандан бери, эртага биз биринчи марта яна учрашамиз. «Паҳтакор» ўз майдонида «Металлист»ни қабул қилиди. Сарлавҳадаги саволга ҳам эртаги ўйин, кисман бўлсада жавоб беради. Демак, эртага стадионда учрашамиз.

Аброр ИМОМХУЖАЕВ.

ШУ КУНЛАРИ БИЗ БАНДМИЗ

«ПАХТАКОР»НИНГ
ИККИНЧИ ДАВРА
УЧРАШУВЛАРИ

7 июль
«ПАХТАКОР» — «МЕТАЛЛИСТ»

11 июль
«ПАХТАКОР» — «ДИНАМО» Мн

23 июль
«ДИНАМО» К — «ПАХТАКОР»

30 июль
«ПОМИР» — «ПАХТАКОР»

7 август
«ПАХТАКОР» — «ДИНАМО» М

13 август
«СПАРТАК» Вл — «ПАХТАКОР»

31 август
«ПАХТАКОР» — МАСК

8 сентябрь
«МЕТАЛЛУРГ» — «ПАХТАКОР»

14 сентябрь
«ПАХТАКОР» — «АРАРАТ»

28 сентябрь
«ПАХТАКОР» — «ШАХТЕР»

19 октябрь
«ПАХТАКОР» — «СПАРТАК» М

27 октября
«ЧЕРНОМОРЦ» — «ПАХТАКОР»

2 ноября
«ДНЕПР» — «ПАХТАКОР»

• Билимдонлигинизни синанг

ФОЛИБЛАР САФИ КЕНГАЙМОҚДА

Албатта, 22 кишини номма-ном санаб чиқиш қийин, бироқ биз 4 топишмоқ бўйича голиблар сафида борайтган билимдонларни эслатиб ўтамиш. Бекобод район Мавлонов шўро хўжалиги 2-бўлимда истиқомат қилувчи Рафшан Худойбердиев, Бўка район Ильич номли жамоа хўжалигидан Рафшан Чўпонов, Тошкент машинасозлиқ олийгоҳининг талабалари С. Худойқулов, З. Туратов ҳамда Чиноз район Эски Тошкент қишлоқ Совети, Урга Осиё эҳтиёт қисмлар базаси бош мұҳандиси Ҳайдар Йўлчиевларин 100 фойзлик натижага билан чин дилдан қутлаймиз.

Муштариylарнинг 22 нафари 1 тадан топишмоққа тўғри жавоб йўллашган.

Муштариylарнинг 22 нафари 1 тадан топишмоққа тўғри жавоб йўллашган.

Энди эса навбатдаги ик-

кита топишмоқни эълон қиласиз.

5-ТОПИШМОҚ: ҳакам учрашувни бошқараётган пайтда «Олмазор» командасининг капитани Йўлчинев ўз командаошиб Бердиевга бир нима деб бақирди. Ҳакам бунга аҳамият бермади. Бироқ маълум ўтгач ҳакам воқеага тушунди. Йўлчинев Бердиевни майдондан ҳайдаб юборган, бироқ оз фурсат ўтиб яна чақириб олган экан.

САВОЛ: команда капитани ўз командаошибини майдондан ҳайдаб, сўнг чақириб олиши мумкини? Бу вазиятда ҳакам нима қилиши лозим? (1-расм).

6-ТОПИШМОҚ: «Жарарий» командаи ҳужумчиси зарб билан тепган тўпни

«Эски шаҳар» дарвозабони Юсупов моҳирлик билан қайтарди, тўп яна «Жарарий» майдони томон иргитди. Ҳакам Юсуповни ўндан турганини кўрмади ҳам. Фақат «Жарарий» яна қарши ҳужумга ўтиб тўп дарвозабон эса моҳирлик билан уни ушлаб қолганда ҳакам воқеана тушунди. Дарвозада Юсупов эмас, бошқа ҳимоячи турарди. Маълум бўлишича биринчи тўпни қайтарганда Юсуповнинг кўли жароҳат олган экан. Кейин у ўз командаошиб Ҳайдаров билан кийим алмашиб ўзи ҳужумга кетган экан. Иккинчи тўпни эса Ҳайдаров қайтарибида...

САВОЛ: бу ерда ҳакам қандай қарорга келиши керак? Бир томондан қондага биноан ўйинчи дарвозабон билан алмашини мумкин. Бошқа томондан ҳимоячи ўз жарима майдонида тўпни кўли билан тўхтатди. (2-расм).

Жавоблар муҳарририятга бир ҳафта ичидаги юборилган тақдирдагина иnobатга олинади.

**Муҳаррир
Н. НАСИМОВ.**

Тошкент район партия комитети, ҳалқ депутатлари район Кенгаши ва унинг ижроия комитети район партия комитетининг иккинчи котиби Рустам Обидович Толиповга отаси

Обиджон ТОЛИПОВнинг вафоти муносабати билан чукур ҳамдардлик изҳор этадилар.

